

ЕТИЧНИЙ ПОШУК ДЖЕРЕЛ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ БІЗНЕСУ

З розвитком глобального аутсорсингу та загостренням етичних та екологічних проблем, стійкість трансформувалася з суспільної концепції в невід'ємний компонент бізнес-стратегії та корпоративного управління. Зміна очікувань зацікавлених сторін, в свою чергу, посилила відповідальність суб'єктів господарювання за дії постачальників у межах своїх ланцюгів постачань.

Відповідно до теорії стейкхолдерів стверджується, що керівництва компаній повинні забезпечувати етичні права усіх зацікавлених осіб та збалансовувати їхні інтереси, навіть якщо це може призвести до зниження фінансових результатів.

У свою чергу, концепція сталого постачання зобов'язує компанії, що прагнуть до екологічно чистого виробництва, ретельно обирати постачальників, зважаючи на соціальні, екологічні та економічні аспекти (TBL - Triple bottom line).

Відтак, внаслідок зростаючої уваги до цієї теми з'явився термін «етичний пошук джерел» (ethical sourcing), що вказує на те, що продукція та послуги компанії не лише мають високу якість, але й виготовляються етичним та екологічним способом. Це допомагає компаніям задовольняти вимоги все більш свідомих споживачів, зміцнювати довіру, сприяти екологічній стійкості, підтримувати справедливі трудові практики, пом'якшувати ризики ланцюжка поставок і покращувати стійкість бізнесу. Так, дослідження OpenText про важливість етичного ланцюжка поставок [1] показало, що підтримка споживачами дорожчих етично виготовлених товарів коливається від 70% у Японії до 94% в Індії; у Північній Америці – 78%, а в Європі – 81%.

У контексті цих тенденцій, у 2022 році Європейська комісія висунула пропозицію Директиви щодо належної перевірки корпоративної стійкості (CSDDD) [2], метою якої є сприяння відповідальній корпоративній поведінці і врахування прав людини та екологічних міркувань у діяльності компаній. Очікується, що нові правила гарантуватимуть, що підприємства зможуть вирішувати негативні наслідки своїх дій, включаючи ланцюжки створення вартості в Європі та за її межами.

Прийняття CSDDD передбачатиме введення вимог до компаній щодо виявлення та запобігання фактичного та потенційного впливу їх діяльності на навколишнє середовище та порушення прав людини. Водночас, це зобов'яже їх проводити належну перевірку не лише своєї діяльності, але й діяльності своїх дочірніх компаній та інших організацій у їхніх ланцюжках створення вартості, з якими вони мають прямі та опосередковані ділові відносини. Зрештою, це змусить підприємства розробити та впровадити «плани профілактичних дій» та отримати договірні гарантії від своїх прямих ділових партнерів.

У рамках своєї мети сприяти переходу ЄС до кліматично нейтральної економіки, CSDDD вимагатиме від певних груп компаній відповідності їхніх бізнес-моделей з Паризькою угодою. Так, законодавство поширюватиметься на компанії ЄС і материнські компанії, у яких понад 500 співробітників і світовий оборот перевищує 150 мільйонів євро. Зобов'язання також стосуватимуться компаній із чисельністю персоналу понад 250 осіб та оборотом більше 40 мільйонів євро, якщо принаймні 20 мільйонів генеруються в одному з таких секторів: текстильна промисловість, оптова торгівля одягом і взуттям, сільське господарство, виробництво продуктів харчування, торгівля сільськогосподарською сировиною тощо. Ці вимоги також поширюватимуться на компанії поза межами ЄС та материнські компанії з еквівалентним оборотом у ЄС. Хоча малі та середні підприємства не будуть безпосередньо підпадати під дію цих вимог, вони можуть відчувати їхні наслідки як підрядники або субпідрядники будь-якої з вищезазначених компаній.

Отже, етичний пошук джерел стає не лише вимогою свідомого споживання, але й ключовим аспектом успішного бізнесу у довгостроковій перспективі. У свою чергу, встановлення чітких уніфікованих правил і вимог сприятиме не лише удосконаленню самої діяльності компаній, а й підвищенню стандартів корпоративної поведінки в цілому, а, відтак, створенню більш стійких, етичних та екологічно свідомих бізнес-середовищ.

Список використаних джерел

1. The Importance of an Ethical Supply Chain. *OpenText*. URL: <https://www.opentext.com/assets/documents/en-US/pdf/opentext-wp-the-importance-of-an-ethical-supply-chain-en.pdf> (дата звернення: 23.03.2024)
2. Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on Corporate Sustainability Due Diligence and amending Directive (EU) 2019/1937. European Commission. URL: https://commission.europa.eu/business-economy-euro/doing-business-eu/corporate-sustainability-due-diligence_en (дата звернення: 23.03.2024)